

ธงชาติไทยสามผืนในกระแสโลกาภิวัตน์

รศ.ดร.พีชิต ลิขิตกิจสมบูรณ์

1. การมาถึงของโลกาภิวัตน์ยุคที่สอง

กระแสโลกาภิวัตน์ที่กำลังดำเนินไปทั่วโลกในปัจจุบัน คือการประสานเกี่ยวเนื่องกันของระบบเศรษฐกิจสังคมของนานาประเทศโดยอาศัยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นพลังหลัก ลดต้นทุนธุรกรรม การสื่อสารและการขนส่ง กระตุ้นให้เกิดการไหลเวียนของสินค้า บริการ เงินทุน ผู้คน และทรัพยากรระหว่างประเทศในจำนวนมหาศาลต่อวัน การขยายการแข่งขันทางธุรกิจที่ข้ามพรมแดนทางรัฐชาติ การแพร่หลายของการผลิตแบบห่วงโซ่ข้ามชาติเมื่อสินค้าเพียงชิ้นเดียวมีส่วนประกอบที่ผลิตในหลายประเทศต่าง ๆ การไหลเวียนของข่าวสารข้อมูลและวัฒนธรรมที่รวดเร็ว การเผยแพร่ความเข้าใจระหว่างสังคมและวัฒนธรรมที่ต่างกัน รวมทั้งการแพร่ขยายของระบอบประชาธิปไตยไปในบรรดาประเทศกำลังพัฒนาที่ซึ่งอดีตเคยเป็นระบอบเผด็จการในรูปแบบต่าง ๆ เป็นต้น

นี่ไม่ใช่ครั้งแรกที่ระบบทุนนิยมโลกเข้าสู่ระยะการเติบโตอย่างก้าวกระโดดในระดับสากล กระแสโลกาภิวัตน์ยุคที่หนึ่งนั้นเกิดขึ้นในระหว่างทศวรรษ 1870 ถึงปี 1914 เป็นผลมาจากการปฏิวัติการสื่อสารและคมนาคม ประการแรกคือ การใช้รถไฟเครื่องจักรไอน้ำและเรือกลไฟข้ามสมุทร ซึ่งช่วยลดต้นทุนค่าขนส่ง ทำให้สินค้า เงินทุนและผู้คนสามารถเดินทางไปได้ระยะไกลในเวลาที่สูงลงและค่าใช้จ่ายที่ต่ำลง ประการที่สองคือการสร้างโครงข่ายระบบโทรเลขสากลที่ทำให้ข่าวสารข้อมูลเศรษฐกิจและธุรกรรมการค้าสามารถไหลเวียนข้ามประเทศได้อย่างรวดเร็วทันที นี่คือนวัตกรรมที่ระบบทุนนิยมได้แผ่ขยาย ก้าวกระโดด และพัฒนาเป็นระบบโลกเป็นครั้งแรก โดยมีระบบเศรษฐกิจทุนนิยมอังกฤษเป็นเสาหลักที่ใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราคงที่ในมาตรฐานทองคำและนโยบายการค้าการลงทุนเสรี

โลกาภิวัตน์ยุคที่หนึ่งสิ้นสุดลงเมื่อเกิดสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง ทุนนิยมเข้าสู่ระยะวิกฤตเศรษฐกิจตกต่ำ การกีดกันการค้า ระบอบเผด็จการ หลังสงครามโลกครั้งที่สอง ประชากรหนึ่งในสามของโลกเข้าสู่ระบบสังคมนิยม ส่วนระบบทุนนิยมในยุโรปก็พัฒนาเป็นระบบทุนนิยมแห่งรัฐที่เรียกว่า “ระบบเศรษฐกิจแบบผสม” ซึ่งรัฐเข้าควบคุมแทรกแซงระบบตลาดอย่างเหนียวแน่น เป็นระบบทุนนิยมสวัสดิการที่เน้นรัฐวิสาหกิจ หรือ “ระบบทุนนิยมที่ถูกกำกับโดยรัฐ” ในสหรัฐอเมริกา ส่วนประเทศกำลังพัฒนาก็เดินตามแนวทางสังคมนิยมหรือทุนนิยมที่เน้นอุตสาหกรรมทดแทนการนำเข้าและกีดกันการค้า กระทั่งทุนนิยมแห่งรัฐในยุโรปตะวันตกและสหรัฐอเมริกาประสบวิกฤตเศรษฐกิจทศวรรษ 1970 ตามมาด้วยวิกฤตหนี้ต่างประเทศของประเทศกำลังพัฒนาในทศวรรษ 1980 ทำยสุดคือการล่มสลายของระบบสังคมนิยมในสหภาพโซเวียตและยุโรปตะวันออกในปี 1989-91 จึงเป็นการเปิดฉากโลกาภิวัตน์ยุคที่สองอย่างเต็มที่

การมาถึงของโลกาภิวัตน์ยุคที่สองกลายเป็นความท้าทายต่อรัฐบาลประเทศต่าง ๆ ที่จะต้องปฏิรูประบบเศรษฐกิจของตนให้สอดคล้องและแสวงหาประโยชน์จากการแข่งขัน การไหลเวียนอย่างรวดเร็วของสินค้า เงินทุน ทรัพยากร มนุษย์ และข่าวสารข้อมูลในปริมาณมหาศาล เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ระบบเศรษฐกิจให้สามารถเผชิญกับการแข่งขันข้ามชาติ รวมทั้งดำเนินมาตรการลดผลกระทบทางลบของโลกาภิวัตน์ โดยทั้งหมดเป็นการดำเนินนโยบายปฏิรูประบบตลาด ลดการแทรกแซงของรัฐ เสริมสร้างระบบตลาดและการแข่งขัน และการปฏิรูประบบสวัสดิการประกันสังคม ประเทศที่นำร่องการปฏิรูป เช่น นิวซีแลนด์ ชิลี เป็นต้น แต่กรณีที่กระตุ้นให้เกิดกระแสปฏิรูประบบตลาดทั่วทั้งยุโรปและทั่วโลกคือ การปฏิรูปเศรษฐกิจอังกฤษของรัฐบาลพรรคอนุรักษนิยมที่นำโดยนายกรัฐมนตรีมาร์กาเรต แทตเชอร์ในช่วง 1979-1990 โดยมีธงนำคือ การแปรรูปรัฐวิสาหกิจให้เป็นเอกชน กระตุ้นการแข่งขัน และลดการแทรกแซงอุดหนุนของรัฐ ในขณะที่สหรัฐอเมริกาภายใต้ประธานาธิบดีโรนัลด์ เรแกนช่วง 1980-1988 ก็ดำเนินนโยบายลดการแทรกแซงควบคุมและอุดหนุนของรัฐในกิจการของเอกชน ทำให้เศรษฐกิจอังกฤษและสหรัฐก้าวเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจทุนนิยมเสรีที่เน้นการแข่งขันมากขึ้น และพร้อมที่จะใช้ประโยชน์จากโลกาภิวัตน์ที่กำลังจะมาถึงในทศวรรษ 1990

การปฏิรูปเศรษฐกิจของอังกฤษและสหรัฐอเมริกาก็กลายเป็นแบบอย่างให้ประเทศทุนนิยมพัฒนาแล้วในยุโรปเร่งดำเนินการปฏิรูปไปในแนวทางเดียวกัน แต่ประเทศจำนวนมากก็ได้มีการเตรียมตัวรับการมาถึงของโลกาภิวัตน์ เมื่อระบบเศรษฐกิจที่เต็มไปด้วยการควบคุมแทรกแซงของรัฐ รัฐวิสาหกิจไม่มีประสิทธิภาพ ธุรกิจเอกชนที่ล้มคืบและแบ่งปันผลประโยชน์กับข้าราชการและนักการเมือง มีการปกป้องคุ้มครองอุตสาหกรรมและธุรกิจภายในประเทศอย่างแน่นหนา เป็นธุรกิจผูกขาดที่ปลอดภัยจากการแข่งขันมายาวนานหลายสิบปี เมื่อเผชิญกับกระแสโลกาภิวัตน์ การแข่งขันจากต่างประเทศ และเงินทุนไหลเข้าออกอย่างรวดเร็ว ระบบเศรษฐกิจเหล่านี้ก็เผชิญวิกฤตในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งกึ่งมีหนี้สินต่างประเทศล้นพันตัว ธุรกิจล้มละลาย ลูกหนี้เสียในระบบธนาคารหนี้สาธารณะท่วมท้น เป็นต้น เช่น เม็กซิโก บราซิล อาร์เจนตินา โบลิเวีย เปรู ญี่ปุ่น เกาหลี และประเทศไทย เป็นต้น

2. วิกฤตเศรษฐกิจไทย 2540 กับรัฐธรรมนูญฉบับปฏิรูปการเมือง

หลังการต่อสู้ครั้งใหญ่ของนิสิตนักศึกษาและประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในช่วง 2516-2519 เศรษฐกิจการเมืองไทยยุค 2520-2534 ก็เข้าสู่ระยะ “ระบอบอำนาจนิยมแฝงเร้น” และ “ทุนนิยมขุนนาง” ซึ่งก็คือ ในทางการเมือง อำนาจอธิปไตยยังคงอยู่ในมือของชนชั้นขุนนางจำนวนน้อยที่สืบทอดอำนาจผ่านสถาบันประเพณีและระบบราชการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กองทัพ แต่ก็ให้มีการเลือกตั้ง มีพรรคการเมือง และมีสภาผู้แทนราษฎร ทว่าสถาบันเลือกตั้งเหล่านี้มีบทบาทจำกัดภายในกรอบอำนาจของชนชั้นขุนนางผ่านวุฒิสภาที่มาจากแต่งตั้ง ระบบราชการ กองทัพ และอำนาจนอกระบบที่คอยกำกับ ประกอบกับลักษณะของ

รัฐธรรมนูญที่ก่อให้เกิดพรรคการเมืองขนาดเล็กที่อ่อนแอ ไม่มีนโยบายการเมือง ถูกครอบงำด้วยกลุ่มทุน
ภวธรและอยู่ภายใต้การบงการของชนชั้นขุนนาง

ในทางเศรษฐกิจ ก็เป็นทุนนิยมล่าหลัง ระบบเศรษฐกิจถูกครอบงำด้วยทุนขุนนาง เต็มไปด้วยการ
ผูกขาดตัดตอน ข้าราชการและนักการเมืองใช้อำนาจแสวงหาประโยชน์จากธุรกิจเอกชนผ่านการเลือก
บังคับใช้กฎหมาย โครงการของรัฐ สัมปทาน และรัฐวิสาหกิจ ในด้านต่างประเทศ ก็ดำเนินนโยบายจำกัด
การแข่งขันจากต่างประเทศด้วยมาตรการกีดกันการค้า กำแพงภาษี ปกป้องคุ้มครองธุรกิจใหญ่ของทุนขุน
นางภายในประเทศให้ปลอดภัยจากการแข่งขันในระดับสากล ในขณะที่สาขาธุรกิจสมัยใหม่ เช่น
อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องไฟฟ้า อาหารและสินค้าเกษตรแปรรูป ชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์ โทรคมนาคม สารสนเทศ
 เป็นต้น ก็มีการเคลื่อนย้ายเงินทุนจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนตั้งฐานการผลิตขนาดใหญ่ สนองความ
ต้องการทั้งภายในประเทศและตลาดส่งออกในต่างประเทศ

การขยายตัวของภาคเศรษฐกิจใหม่นำมาซึ่งการพัฒนาเติบโตของกลุ่มทุนใหม่ที่ค่อย ๆ เข้มแข็งขึ้น
ในทางเศรษฐกิจ และเริ่มเรียกร้องอำนาจทางการเมือง กลุ่มทุนใหม่มีทวิลักษณะคือ ด้านหนึ่งก็เติบโต
ขึ้นมาในสภาวะของทุนนิยมขุนนาง พวกเขาสมยอมกับชนชั้นขุนนาง ผ่านการประกอบธุรกิจและสะสมทุน
ด้วยวิธีการประนีประนอม ผูกขาด สัมปทาน และแบ่งปันผลประโยชน์กับชนชั้นขุนนางและกลุ่มทุนเก่า แต่
อีกด้านหนึ่ง พวกเขาอยู่ในภาคเศรษฐกิจที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในระดับสูง มีความ
เกี่ยวข้องกับทุนต่างชาติในเศรษฐกิจไทย ผูกพันกับการไหลเวียนของทุนและสินค้าระหว่างประเทศ มี
ผลประโยชน์อย่างใกล้ชิดกับการขยายตัวของเศรษฐกิจทุนนิยมโลกอย่างลึกซึ้ง มีความเข้าใจถึงจุดอ่อน
และปัญหาเชิงโครงสร้างของเศรษฐกิจไทย และมองเห็นความจำเป็นที่จะต้องปฏิรูปปรับโครงสร้าง
เศรษฐกิจไทยในกระแสทุนนิยมใหม่ของโลก

เหตุการณ์เดือนพฤษภาคม 2535 เป็นการปะทะกันครั้งใหญ่ระหว่างชนชั้นขุนนางที่กุมอำนาจใน
กองทัพ กับประชาชนที่เรียกร้องประชาธิปไตย ซึ่งมีผลเป็นความพ่ายแพ้ทางยุทธศาสตร์ของชนชั้นขุนนาง
และอำนาจกองทัพ ทำให้พวกเขาจำต้องถอยออกไปจากการใช้อำนาจรัฐโดยตรง มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ
จำกัดช่องทางแทรกแซงและใช้อำนาจของชนชั้นขุนนางในระบบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา บันทอน
อำนาจของชนชั้นขุนนางอย่างมีนัยสำคัญ และเปิดทางในขั้นตอนแรกไปสู่การปฏิรูปการเมืองเพื่อนำมาซึ่ง
ประชาธิปไตย

ระบบเศรษฐกิจไทยที่เป็นทุนนิยมขุนนาง ไม่เคยมีการปรับโครงสร้างอย่างมีนัยสำคัญมาตลอด 40
ปี ทำให้ระบบเศรษฐกิจมีความอ่อนแอเชิงโครงสร้าง ไม่สามารถต่อสู้แข่งขันและแสวงหาประโยชน์จาก
โลกาภิวัตน์ได้ ประกอบกับความผิดพลาดของธนาคารแห่งประเทศไทยในการดำเนินนโยบายอัตรา
แลกเปลี่ยน การกำกับดูแลสถาบันการเงิน นโยบายเศรษฐกิจมหภาค และนโยบายวิเทศธนกิจในช่วง
2532-2536 กระแสเงินทุนระยะสั้นไหลบ่าเข้าสู่เศรษฐกิจไทยที่ยังเต็มไปด้วยระบบผูกขาด วิสาหกิจล่าสมัย
ขาดประสิทธิภาพ ระบบราชการและการเมืองที่ทุจริต เป็นผลให้แทนที่เงินทุนจะถูกใช้ไปในการปรับ

โครงสร้าง วางรากฐานเศรษฐกิจ ยกกระดับเทคโนโลยีและความสามารถในการแข่งขันของระบบปรับตัวเข้าสู่
สู่กระแสโลกาภิวัตน์ เงินทุนเหล่านั้นกลับถูกใช้ไปในการเก็งกำไรหุ้นและอสังหาริมทรัพย์และการทุจริตใน
ภาคธุรกิจ นำมาซึ่งวิกฤตการณ์เศรษฐกิจครั้งที่ยุทธศาสตร์ที่รุนแรงที่สุด

วิกฤตเศรษฐกิจปี 2540 แสดงให้เห็นว่า ระบบเศรษฐกิจการเมืองไทยยังคงล้าหลังและอ่อนแอ
อย่างยิ่งในการเผชิญกับกระแสโลกาภิวัตน์ และเป็นการเปิดโปงให้เห็นถึงความผิดพลาดล้มเหลวอย่าง
สิ้นเชิงของ ระบบอบำนาจนิยมแฝงเร้นที่เป็นพันธมิตรของชนชั้นขุนนาง กลุ่มทุนขุนนาง และทุนผูกขาดในการ
ปกครองบริหารประเทศ ก่อให้เกิดการเคลื่อนไหวเรียกร้องให้มีการปฏิรูปการเมืองเพื่อจำกัดอำนาจชนชั้น
ขุนนางและนำมาซึ่งระบอบประชาธิปไตยของปวงชน

รัฐธรรมนูญปี 2540 ก้าวหน้าไปอย่างสำคัญด้วยการขยายขอบข่ายสิทธิเสรีภาพของประชาชน
ออกไปอย่างกว้างขวาง กำหนดแนวนโยบายแห่งรัฐที่เป็นเศรษฐกิจแบบเสรีที่อาศัยกลไกตลาด กำกับดูแล
ให้มีการแข่งขันที่เป็นธรรม ให้รัฐมีหน้าที่ให้บริการการศึกษา สาธารณสุข และสวัสดิการประชาชน กระจาย
อำนาจ คัดครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กำหนดช่องทางให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง
เมืองได้ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม มีกลไกการถ่วงดุลระหว่างอำนาจทั้งสาม มีองค์กรอิสระและกระบวนการ
ตรวจสอบองค์กรและนักการเมืองอย่างกว้างขวาง ทำให้ระบอบประชาธิปไตยที่ยึดกฎหมายรัฐธรรมนูญ
เป็นสูงสุดมีความชัดเจนเป็นรูปธรรม ประชาชนมีการตื่นตัวในสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ และความสำคัญของการ
ปกครองด้วยกฎหมายและรัฐธรรมนูญอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน เป็นความก้าวหน้าทางประชาธิปไตย
ครั้งสำคัญที่สุดของประเทศไทย และเป็นก้าวแรกไปสู่การปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจไทย

3. การต่อสู้ทางชนชั้นและการต่อสู้สองแนวทาง

วิกฤตเศรษฐกิจ 2540 ได้เปลี่ยนดุลอำนาจทางเศรษฐกิจระหว่างกลุ่มทุนเก่ากับกลุ่มทุนใหม่อย่าง
สำคัญเมื่อกลุ่มทุนเก่า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ธนาคารพาณิชย์ ได้รับความเสียหายอย่างหนักจากวิกฤต
เศรษฐกิจ ขณะที่กลุ่มทุนใหม่ได้รับความเสียหายน้อยกว่ามาก ส่วนรัฐธรรมนูญใหม่ก็ได้ก่อให้เกิดการ
เปลี่ยนแปลงดุลอำนาจทางการเมืองด้วยการให้มีพรรคการเมืองขนาดใหญ่ที่มีวินัยพรรคสูง สามารถกำกับ
พฤติกรรมของนักการเมืองและกลุ่มการเมืองในพรรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้รัฐสภา มีเสถียรภาพและ
รัฐบาลมีความมั่นคง นักการเมืองที่มาจากการเลือกตั้งอาจมีดุลอำนาจเหนือชนชั้นขุนนาง ได้เป็นครั้งแรก
สามารถดำเนินนโยบายบริหารประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นอิสระจากชนชั้นขุนนาง เปิดโอกาส
ให้กลุ่มทุนใหม่ซึ่งมีพรรคไทยรักไทยเป็นตัวแทนได้เข้าสู่สู่อำนาจผ่านการเลือกตั้งทั่วไปปี 2544 จัดตั้งรัฐบาล
ที่เข้มแข็ง แล้วนำนโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจเข้ามาบริหารประเทศ กำกับให้ระบบราชการดำเนินตาม
มาตรการของพรรคไทยรักไทย ผลักไสชนชั้นขุนนางให้ถอยออกไป

นโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจของรัฐบาลไทยรักไทยมีสองด้านคือ ด้านหนึ่ง ดำเนินมาตรการประชานิยมที่แจกจ่ายผลประโยชน์ให้แก่ประชาชนชั้นล่างทั้งในเมืองและชนบท เช่น หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

กองทุนหมู่บ้าน โครงการสุขภาพถ้วนหน้า (30 บาทรักษาทุกโรค) ธนาคารประชาชน ปราบปรามยาเสพติด และผู้มีอิทธิพล ทุนการศึกษาจากกองทุนหยวนบนดิน การแปลงทรัพย์สินเป็นทุน เป็นต้น ทั้งหมดนี้มีผลสะท้อนทางการเมืองอย่างถึงราก บั่นทอนความสัมพันธ์เชิงพึ่งพาที่ประชาชนชั้นล่างมีมายาวนานต่อนักการเมืองท้องถิ่น กลุ่มอิทธิพล และทุนธุรกิจ ทำให้ประชาชนชั้นล่างเข้าใจได้เป็นครั้งแรกว่า ประชาธิปไตยอาจให้ประโยชน์แก่พวกเขาได้จริง ผลก็คือ ชนชั้นล่างทั้งในเมืองและชนบทได้เกิดความตื่นตัวทางการเมืองอย่างไม่เคยเป็นมาก่อนและกลายเป็นฐานพลังที่เข้มแข็งและสำคัญที่สุดของประชาธิปไตย

ในอีกด้านหนึ่ง กลุ่มทุนใหม่ที่มีพรรคไทยรักไทยเป็นตัวแทนก็ดำเนินนโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจ มุ่งผลักดันให้ระบบทุนนิยมไทยก้าวเข้าสู่กระแสโลกาภิวัตน์อย่างเต็มที่ เช่น การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ เปิดเสรีการค้าและการลงทุน จัดทำความตกลงการค้าเสรีกับประเทศคู่ค้าที่สำคัญ ทอยลดอัตราภาษีศุลกากร ปรับโครงสร้างอุตสาหกรรม ปฏิรูปกฎหมายและระบบราชการ ปฏิรูปการศึกษา และลงทุนในการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ทั้งระบบ เป็นต้น ให้เศรษฐกิจไทยมีการปฏิรูปโครงสร้าง ยกกระดับความสามารถในการแข่งขันและเติบโตได้ในระบบโลกาภิวัตน์ ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและการไหลเวียนของสินค้าและเงินทุนจำนวนมหาศาล

นโยบายดังกล่าวได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางชนชั้นครั้งใหญ่ ชนชั้นล่างทั้งในเมืองและชนบทเกิดการตื่นตัวทางการเมืองที่สนับสนุนประชาธิปไตยอย่างแข็งขัน ในขณะที่กลุ่มทุนใหม่ที่มีพรรคไทยรักไทยเป็นตัวแทนกลายเป็นอำนาจใหม่ที่บงการแนวนโยบายแห่งรัฐและบั่นทอนอำนาจของชนชั้นขุนนางลงเรื่อย ๆ ส่วนในทางเศรษฐกิจ กลุ่มทุนใหม่ก็เติบโตเข้มแข็ง ยึดโยงกับระบบทุนนิยมโลกอย่างเหนียวแน่น มีพลังทั้งเงินทุน เทคโนโลยีใหม่ ขณะที่นโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจโลกาภิวัตน์กลับทำให้กลุ่มทุนเก่าซึ่งบอบช้ำอย่างหนักจากวิกฤตเศรษฐกิจ 2540 ต้องสูญเสียประโยชน์ ถูกบั่นทอนทั้งทางเศรษฐกิจและการเมืองลงเรื่อย ๆ จากกลุ่มทุนใหม่และทุนสากล

นโยบายปฏิรูปของรัฐบาลไทยรักไทยยังทำให้ปัญญาชนชั้นกลางในเมืองส่วนหนึ่งไม่พอใจ ประกอบด้วย ข้าราชการ นักวิชาการ ครู อาจารย์มหาวิทยาลัย ราษฎรอาวุโส นักเคลื่อนไหวองค์กรพัฒนาเอกชนและรัฐวิสาหกิจ ซึ่งเป็นอนุรักษ์นิยมและปฏิเสธโลกาภิวัตน์ พวกเขาคัดค้านนโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจทุนนิยมของรัฐบาลไทยรักไทยและตระหนักว่า ระบบประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับปฏิรูปการเมืองทำให้สถานะอภิสิทธิ์ชนในสังคมและอำนาจต่อรองทางการเมืองของพวกเขาถูกบั่นทอน พวกเขาวิพากษ์นโยบายประชานิยม เกลี้ยตชังการโอนย้ายทรัพยากรและงบประมาณจากส่วนกลางไปยังประชาชนชั้นล่างทั้งในเมืองและชนบททั่วประเทศ

พันธมิตรอำนาจนิยมจึงได้ก่อตัวขึ้น เป็นแนวร่วมของชนชั้นขุนนาง กลุ่มทุนเก่า และปัญญาชนชั้นกลางบางส่วนในเมือง เพื่อล้มการเลือกตั้ง โคนล้มผู้นำรัฐบาลไทยรักไทย ฉีกรัฐธรรมนูญ จัดตั้งรัฐบาลเฉพาะกาลที่นำโดยนายกรัฐมนตรีที่มาจากพรรคการเมืองที่ตั้ง ร่างรัฐธรรมนูญใหม่ แก้ไขชุดอำนาจให้กลับไปสู่ระบบอำนาจนิยมแฝงเร้นซึ่งชนชั้นขุนนางและกลุ่มทุนขุนนางกุมอำนาจรัฐ มีพรรคการเมือง การเลือกตั้ง

และรัฐสภา แต่รัฐบาลอ่อนแอ ถูกควบคุมด้วยอำนาจของชนชั้นขุนนางในราชการ ส่วนในด้านเศรษฐกิจ ก็ ยุตินโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจทุนนิยมโลกาภิวัตน์ ยึดโยงให้เศรษฐกิจไทยยังคงอยู่ในระบบทุนนิยมขุนนางล่า หลังต่อไป แนวร่วมชนชั้นขุนนาง-ทุนเก่า-ปัญญาชนชั้นกลางบางส่วน จึงเป็นปฏิริยาและถอยหลังเข้า คลอง ความเป็นवादจัดของพวกเขา ยังแสดงออกผ่านวิธีการทางการเมืองที่ใช้สถาบันจารีตประเพณีเป็น เครื่องมือ ใสร้ายป้ายดี กุข่าวสร้างเรื่องเท็จอย่างต่อเนื่อง ปลุกปั่นอารมณ์ความเกลียดชังอย่างสุดขีด ยั่วยุ ให้เกิดการปะทะนองเลือดและความรุนแรงระหว่างกลุ่มมวลชน กระทั่งเรียกร้องให้มีการยึดอำนาจ รัฐประหาร ซึ่งทั้งหมดล้วนเป็นวิธีการเดียวกับพวกवादจัด 6 ตุลาคม 2519

ในด้านเศรษฐกิจ กลุ่มทุนใหม่และพรรคไทยรักไทยอันเป็นตัวแทนยังคงยึดโยงอยู่กับเครือข่ายทุน ขุนนางและมีการทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจกับอำนาจทางการเมือง จึงกลายเป็นจุดอ่อน ทางการเมืองในการต่อสู้กับพันธมิตรอำนาจนิยม แต่ในด้านการเมือง พวกเขาอิงฐานพลังและความตื่นตัว ทางการเมืองประชาธิปไตยของชนชั้นล่างในเมืองและชนบท พวกเขาเป็นผู้ได้รับประโยชน์ทางการเมือง โดยตรงจากระบบประชาธิปไตย พวกเขาจึงต้องปกป้องระบอบประชาธิปไตยและรัฐธรรมนูญเอาไว้เพื่อ ผลประโยชน์ตน อีกทั้งพวกเขามีแนวนโยบายชัดเจนในการปฏิรูปเศรษฐกิจไปสู่ทุนนิยมโลกาภิวัตน์ที่เน้น การพัฒนาเติบโต ส่งเสริมระบบตลาด มีการแข่งขัน ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจโดยเน้นประสิทธิภาพและ เทคโนโลยีใหม่ ซึ่งเกื้อหนุนต่อการเมืองที่เป็นประชาธิปไตย

เศรษฐกิจการเมืองไทยปัจจุบันจึงเป็นการต่อสู้ทางชนชั้นระหว่างพันธมิตรอำนาจนิยมของชนชั้น ขุนนาง กลุ่มทุนขุนนาง และปัญญาชนชั้นกลางบางส่วนในเมืองด้านหนึ่ง กับกลุ่มทุนใหม่ที่มีพรรคไทยรัก ไทยเป็นตัวแทนและมีฐานพลังการเมืองที่ชนชั้นล่างในเมืองและชนบท อีกทั้งยังเป็นการต่อสู้สองแนวทาง ระหว่างระบอบอำนาจนิยมกับระบอบประชาธิปไตย ระหว่างระบบทุนนิยมขุนนางกับระบบทุนนิยมปฏิรูป โดกาภิวัตน์

4. ชูธงชาติไทยสามผืนไปสู่ประชาธิปไตยและโลกาภิวัตน์

ในยามนี้ ฝ่ายประชาธิปไตยจะต้องชูธงชาติไทยสามผืน และโบกสะบัดให้สูงเด่นคือ ธง ประชาธิปไตย ธงโลกาภิวัตน์ และธงความเป็นธรรมทางสังคม ธงสามผืนนี้เกี่ยวข้องกันอย่างแยกไม่ออก เกื้อกูลสนับสนุนและเป็นเงื่อนไขให้แก่กัน เพราะไม่อาจมีประชาธิปไตยถ้าไม่มีโลกาภิวัตน์ และไม่อาจมี โดกาภิวัตน์ถ้าไม่มีประชาธิปไตย แต่ทว่า ทั้งประชาธิปไตยและโลกาภิวัตน์จะได้รับการสนับสนุนจาก ประชาชนและก่อเป็นดอกผลแห่งการพัฒนาก้าวหน้าที่ยั่งยืนได้นั้น ก็จะต้องสามารถสนองตอบความ ต้องการทางเศรษฐกิจ สังคม และจิตใจของประชาชนได้ สามารถแจกจ่ายประโยชน์ของประชาธิปไตยและ โดกาภิวัตน์ไปในหมู่ประชาชนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรมได้

ธงประชาธิปไตย หมายถึง การต่อสู้ปกป้องระบอบประชาธิปไตยและรัฐธรรมนูญเอาไว้ให้ได้ ด้านทานการเคลื่อนไหวที่มุ่งทำลายประชาธิปไตยและพื้นระบอบอำนาจนิยม ธงประชาธิปไตยประกอบไปด้วยการพิทักษ์รัฐธรรมนูญ ปรับปรุงรัฐธรรมนูญและกฎหมายเพื่อเพิ่มมาตรการเสริมความแข็งแกร่งให้กับระบอบประชาธิปไตย

- พิทักษ์รัฐธรรมนูญฉบับปฏิรูปการเมือง 2540
- ปรับปรุงรัฐธรรมนูญ ขจัดข้อจำกัดการมีส่วนร่วมกิจกรรม การเมืองของประชาชนบางประการ เช่น ผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องมีวุฒิอย่างต่ำปริญญาตรี เขตเลือกตั้งที่มีผู้สมัครเพียงรายเดียว ต้องได้รับคะแนนเสียงอย่างน้อยร้อยละ 20 ของผู้มาใช้สิทธิ์ เป็นต้น
- ปรับปรุงขั้นตอนวิธีการเข้ามีส่วนร่วมเสนอกฎหมายหรือตรวจสอบโดยประชาชนให้ง่ายและตรงไปตรงมามากขึ้น เช่น การเข้าชื่อกันเสนอและแก้ไขกฎหมายหรือถอดถอนนักการเมือง การลงประชามติ เป็นต้น
- เสริมสร้างกลไกการถ่วงดุลและตรวจสอบองค์กรของรัฐและพฤติกรรมนักการเมืองให้มีประสิทธิภาพและรวดเร็วมากขึ้น เช่น ขั้นตอนวิธีการคัดสรรบุคคลเข้าสู่องค์กรอิสระต่าง ๆ
- คัดค้านการแก้ไขรัฐธรรมนูญที่มีลักษณะถอยหลังเข้าคลอง ที่จะทำให้อำนาจพรรคการเมือง นายกรัฐมนตรี และรัฐบาลอ่อนแอ ตกเป็นเป้ากดดันของกลุ่มการเมืองได้โดยง่าย เช่น การยกเลิกข้อกำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องสังกัดพรรคการเมืองอย่างน้อย 90 วันก่อนวันรับสมัครรับเลือกตั้ง การลดจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เข้าชื่อกันให้มีการอภิปราย นายกรัฐมนตรี การให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถเป็นรัฐมนตรีได้ เป็นต้น

ธงโลกาภิวัตน์ คือ การดำเนินนโยบายและมาตรการปฏิรูปเศรษฐกิจ เสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับระบบเศรษฐกิจไทย ชดเชยจุดอ่อนและความเปราะบางในบางสาขาการผลิต สร้างความเชื่อมโยงระหว่างเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลกที่มีเสถียรภาพและก่อประโยชน์ต่อประเทศไทยอย่างยั่งยืน หลีกเลี่ยงผลกระทบที่บั่นทอนเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจไทย เพิ่มความสามารถในการแข่งขันและแสวงผลประโยชน์ของประเทศไทยในเศรษฐกิจโลก ประกอบด้วยมาตรการปฏิรูปดังนี้

- การเปิดเสรีการค้า
 - ททยลดอัตราภาษีศุลกากร ลดการบิดเบือนของอัตราปกป้องด้วยภาษีศุลกากรที่มีต่อสินค้าขั้นปฐม ขั้นกลาง และขั้นปลาย
 - ปฏิรูปขั้นตอนและกฎระเบียบการนำเข้าและส่งออกสินค้าให้ง่ายขึ้น รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ลดการใช้อำนาจในทางมิชอบและทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐ

- จัดทำและพัฒนามาตรฐานสินค้าและมาตรฐานสุขอนามัยเพื่อควบคุมสินค้าเข้าที่อาจก่อให้เกิดปัญหากับผู้ซื้อหรือผู้บริโภค ตลอดจนเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับกลไกการตรวจสอบชนิดและมาตรฐานของสินค้าเข้าและออก
- การเปิดเสรีการลงทุนและภาคบริการ
 - ลดอุปสรรคและข้อจำกัดในการเข้ามาประกอบธุรกิจของทุนต่างชาติในสาขาเศรษฐกิจไทยที่มีความพร้อม
 - ดำเนินมาตรการและจัดตั้งกองทุนรับ โครงสร้างธุรกิจเพื่อพัฒนาส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสาขาเศรษฐกิจไทยที่มีศักยภาพ เพื่อเตรียมความพร้อมที่เปิดรับการลงทุนและการแข่งขัน
 - ให้มีมาตรการและกองทุนชดเชยให้กับสาขาเศรษฐกิจและธุรกิจที่อ่อนแอ ไม่สามารถแข่งขันได้ และต้องปรับเปลี่ยนแนวทางการประกอบธุรกิจ
 - ปฏิรูปกฎหมายเศรษฐกิจเกี่ยวกับการลงทุนให้โปร่งใส ลดข้อจำกัดการนำเงินทุนเข้าและออกในกรณีประกอบธุรกิจปกติและในภาวะเศรษฐกิจที่มีเสถียรภาพ
- การเปิดเสรีทางการเงิน
 - ลดอุปสรรคและข้อจำกัดของการเข้ามาแข่งขันให้บริการของสถาบันการเงินต่างประเทศ ให้มีการแข่งขันและการปฏิบัติต่อสถาบันการเงินต่างประเทศและสถาบันการเงินไทยอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม เพิ่มทางเลือกให้กับธุรกิจในการแสวงหาแหล่งและรูปแบบเงินกู้ ขยายทางเลือกให้กับประชาชนในแหล่งและรูปแบบการออมเงินเพื่อผลตอบแทนสูงสุด ด้วยความเสี่ยงที่เหมาะสม
 - เพิ่มความโปร่งใสในการบริหารจัดการเงินทุนและความเสี่ยงโดยสถาบันการเงินให้สุจริต และตรวจสอบได้
 - ปฏิรูปบทบาทของธนาคารแห่งประเทศไทยจากองค์กรที่รับผิดชอบเศรษฐกิจมหภาค และกำกับดูแลสถาบันการเงินด้วยการควบคุมจำกัดจำนวน ชนิด ประเภทของบริการทางการเงินและสถาบันการเงิน ให้เป็นองค์กรที่รับผิดชอบเศรษฐกิจมหภาคเป็นสำคัญ จัดตั้งองค์กรกำกับดูแลสถาบันการเงินที่เป็นอิสระ ทำหน้าที่เน้นการวางกฎเกณฑ์มาตรฐาน และดูแลการดำเนินงานของสถาบันการเงินทั้งไทยและต่างชาติให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์อย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม
- การเปิดเสรีโทรคมนาคม
 - ดำเนินการเปิดเสรีอย่างเป็นขั้นตอนตามแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (2549-2551) ของคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช) ที่ให้มีการแข่งขันเสรีและ

เป็นธรรม โดยยังคงรักษาหลักการให้บริการทั่วถึง ปรับเปลี่ยนจากระบบสัมปทานเป็นระบบใบอนุญาตที่โปร่งใส ภายใต้การกำกับดูแลของ กทท.

- การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ
 - ปฏิรูปโครงสร้างรัฐวิสาหกิจในภาคสาธารณูปโภค แยกโครงสร้างพื้นฐานออกจากกรขายบริการ ให้โครงสร้างพื้นฐาน เช่น โครงข่ายไฟฟ้าและเขื่อน โครงข่ายท่อประปา โครงข่ายโทรศัพท์ ยังคงอยู่ในความควบคุมของรัฐผ่านบริษัทจำกัดที่รัฐถือหุ้นส่วนข้างมาก ให้วิสาหกิจเอกชนและรัฐวิสาหกิจที่แปรรูปเป็นบริษัทจำกัดแต่รัฐถือหุ้นส่วนข้างมากเข้ามาแข่งขันกันให้บริการแก่ผู้ใช้ทั้งภาคธุรกิจและประชาชน ภายใต้การกำกับดูแลด้านต้นทุนราคา และคุณภาพโดยองค์กรกำกับดูแลกิจการสาธารณูปโภคอิสระของแต่ละสาขา
 - รัฐวิสาหกิจในกิจการที่มีใช้สาธารณูปโภคและความมั่นคงของรัฐ หากเป็นรัฐวิสาหกิจที่ยังมีศักยภาพที่จะแข่งขันได้และเพื่อคงไว้ซึ่งการแข่งขัน ก็ให้แปรรูปเป็นบริษัทจำกัดที่รัฐถือหุ้นส่วนข้างมาก แล้วให้ทยอยลดสัดส่วนการถือหุ้นของรัฐลง รัฐวิสาหกิจที่แข่งขันไม่ได้ขาดทุนเรื้อรัง ให้แปรรูปขายให้นักลงทุนเอกชนเข้ามาดำเนินงานแทนหรือให้ยุบเลิก
 - ให้รัฐมีมาตรการและกองทุนชดเชยเพื่อช่วยเหลือพนักงานรัฐวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบ เช่น การฝึกอบรมใหม่ การเปลี่ยนตำแหน่งงานในวิสาหกิจ การบรรจุนายใหม่ การเปลี่ยนกิจการ การปลดเกษียณก่อนเวลาพร้อมค่าชดเชย เป็นต้น
 - วิธีการแปรรูปและกระจายหุ้นให้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยไม่เน้นแต่เพียงการกระจายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์และเฉพาะผู้ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ แต่ให้กระจายหุ้นไปสู่มหาชนอย่างแท้จริง
- การปฏิรูปกฎหมายเศรษฐกิจและระบบกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา โดยเน้นการสร้างสิ่งแวดล้อมการประกอบธุรกิจและการดำเนินชีวิตที่มีเสถียรภาพ ยึดหลักกฎหมายให้มีการบังคับใช้กฎหมายคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เข้มงวดจริงจัง ยกกระตือรือร้นกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา ขยายการคุ้มครองประเภทของผลิตภัณฑ์ตามการพัฒนาศักยภาพในการสร้างสรรค์สินค้าและวิจัยของประเทศ และเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ รับการถ่ายทอด และต่อยอดการวิจัยเทคโนโลยีของต่างประเทศในประเทศไทย

ธงความเป็นธรรมทางสังคม เน้นสร้างระบบประกันสังคม การแก้ปัญหาความยากจนและการกระจายรายได้เพื่อให้ได้ดอกผลของประชาธิปไตยและโลกาภิวัตน์กระจายไปสู่ประชาชนส่วนข้างมากของประเทศ ก่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจสังคมและลดความยากจน ทำให้ระบอบประชาธิปไตยและโลกาภิวัตน์มีความชอบธรรม มั่นคงและยั่งยืน

- พัฒนาและขยายระบบประกันสังคมแบบทั่วด้าน ทั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนประกันสังคม กองทุนบำเหน็จบำนาญ เงินชดเชยการว่างงานและชราภาพ โดยเน้นให้มีการออมโดยปัจเจกชนเป็นหลัก เสริมด้วยการสมทบจากรัฐในปริมาณที่เหมาะสม
- ขยายและเสริมความแข็งแกร่งให้กับระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้า (30 บาทรักษาทุกโรค) ให้มีงบประมาณ จำนวนยาและบุคลากร ประเภทของโรค ชนิดของยาในบัญชียาหลัก เป็นต้น รวมทั้งขยายไปสู่สวัสดิการสาธารณสุขของแม่และเด็กเล็กถ้วนหน้า
- ขยายและเสริมสร้างมาตรการแก้ไขความยากจนที่มีอยู่แล้วให้เข้มแข็ง เช่น พัฒนาให้กองทุนหมู่บ้านที่เข้มแข็งไปเป็นธนาคารหมู่บ้าน ตรวจสอบ แก้ไขปัญหาและปรับปรุงกองทุนหมู่บ้านที่อ่อนแอให้เข้มแข็ง เสริมโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ด้วยการพัฒนาคุณภาพและหีบห่อ ส่งเสริมเครือข่ายการตลาดทั้งในและต่างประเทศ จัดตั้งหรือขยายกองทุนส่งเสริมสหกรณ์ เกษตรที่มีอยู่เดิม ให้ฝึกบุคลากร การจัดการ และระบบบัญชีให้ทันสมัย
- เพิ่มและพัฒนามาตรการภาษีเพื่อเพิ่มความเป็นธรรมในการกระจายรายได้ ได้แก่ ภาษีที่ดินที่มีได้ใช้ประโยชน์โดยเจ้าของและภาษีมรดก พัฒนาจากขอบเขตประเภทภาษีเล็กน้อยไปสู่ขอบเขตประเภทภาษีกว้าง และจากอัตราภาษีต่ำค่อย ๆ ยกสูงขึ้น โดยดำเนินการอย่างค่อยเป็นค่อยไปในเวลายาวนาน เพื่อลดผลกระทบและแรงเสียดทานทางการเมือง
- ดำเนินการบังคับใช้กฎหมายคุ้มครองแรงงานและสิ่งแวดล้อมอย่างเข้มงวด ส่งเสริมและใช้มาตรการจูงใจให้ธุรกิจและประชาชนเข้าร่วมคุ้มครองแรงงานและสิ่งแวดล้อมโดยสมัครใจ ค่อย ๆ ยกระดับมาตรฐานกฎหมายแรงงานและสิ่งแวดล้อมให้สูงขึ้นตามมาตรฐานสากลเพื่อปรับปรุงยกระดับคุณภาพชีวิตในที่ทำงานและในชีวิตประจำวันของผู้ใช้แรงงานและประชาชนให้สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมโดยรวม